

11. Srimpf Vendramin K. Military fashiona and how it influenced civilian dress in Slovenia. Uniformiranost : zbornik mednarodnega simpozija. 19.-20.10. 2018. pp. 69-80. URL : https://www.academia.edu/43137216/MILITARY_FASHIONA_AND_HOW_IT_INFLUENCED_CIVILIAN_DRESS_IN_SLOVENIA (дата звернення : 19.11.2023).

12. Steele V. Fashion. Encyclopedia of clothing and fashion / Valerie Steele, editor in chief. Charles Scribners & Sons, 2004. 684 p.

13. Thayer G. Concealing coloration in animal kingdom. The Macmillan Co., 1909. 470 p.

13. Zhang H., Wu J. Subject positions embodied in military uniform and its influences on modern fashion design. The Research Journal of the Costume Culture. 2016. Issue. 24. pp. 349-357.

UDC 7.05:687.01(043.5)

CHARACTERISTICS OF THE MILITARY STYLE TODAY FASHION INDUSTRY

Shemchuk Anatoly – postgraduate, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv,

The peculiarities of the military style in clothing design were studied and the history of the formation of khaki color and camouflage print as the two most characteristic stylistic features of the military was traced. The main directions of military style (High-military, Casual-military and formalistic military) are characterized and the world experience of using military uniforms in clothing modeling at the beginning of the 21 st century is considered. The reception of military clothing in the work of designers of the leading brands of the fashion industry (Versace, Valentino, Dolce & Gabbana, Prada, Salvatore Ferragamo, Ralph Lauren, etc.) was analyzed. It was established that at the present stage, the military style, known for its practicality and functionality, is one of the main fashion trends, and its further development is connected with the creative rethinking of the main elements by the leading designers of the fashion industry, the strengthening of metaphorical aspects, as well as with the influence of the digitalization trend.

Key words: military style, fashion industry, brand, modern fashion, camouflage, khaki, clothing design.

CHARACTERISTICS OF THE MILITARY STYLE TODAY FASHION INDUSTRY

Shemchuk Anatoly – postgraduate, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv,

The purpose of the article is to reveal the features of the military style in the modern fashion industry.

Research methodology. The methods of historical analysis, synthesis, typological method, method of comparison and generalization are applied.

Scientific novelty. The peculiarities of the military style in clothing design were studied and the history of the formation of khaki color and camouflage print as the two most characteristic stylistic features of the military was traced. The main directions of military style (High-military, Casual-military and formalistic military) are characterized and the world experience of using military uniforms in clothing modeling at the beginning of the 21st century is considered. The reception of military clothing in the work of designers of the leading brands of the fashion industry (Versace, Valentino, Dolce & Gabbana, Prada, Salvatore Ferragamo, Ralph Lauren, etc.) was analyzed.

Practical significance. The material expands information about the development of the military style and its individual elements in historical retrospect.

Key words: military style, fashion industry, brand, modern fashion, camouflage, khaki, clothing design.

Надійшла до редакції 3.05.2024 р.

УДК 7.017.4: 687.553.2

ГРИМ І МАСКА ЯК ОБРАЗНІ КОНСТЕЛЯЦІЇ СУЧАСНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ МОДИ

Малярчук Катерина Геннадіївна – здобувач PhD спеціальності 022 «Дизайн», Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ,
<https://orcid.org/0000-0001-6993-1127>
DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v48i.824>
maliarchukkateryna633@gmail.com

Стаття присвячена гриму і масці як образним констеляціям сучасних презентацій моди, одним із важливих складників модного образу. Наголошено, що у сучасній моді маска стала не лише популярною, а незамінним штрихом, ознакою модного образу. Відзначено, що грим і маска відіграють важливу роль в індустрії моди, допомагаючи покращити і трансформувати зовнішній вигляд моделей і втілити бачення дизайнера в життя на подіумі. На конкретних прикладах доведено, що вдалий модний ансамбль – це гармонійне поєднання одягу, аксесуарів і гриму, що є критерієм успіху ідеї дизайнера і відповідником тематиці колекції загалом. Підсумовано, що гримери відіграють ключову роль у покращенні враження від модного показу, а їхні «твори» не тільки розширюють бачення дизайнера, але й представляють нові концепції і техніки, стаючи візуальним маніфестом майбутніх тенденцій в індустрії краси.

Ключові слова: грим, маска, мода, покази мод, модний образ, констеляція.

Постановка проблеми. Сучасна мода охоплює поточні модні тенденції та стилі, популярні в певний період, на які, зазвичай, впливають не лише мистецтво загалом, а й політика і технології. Постійно змінюючись та розвиваючись, керуючись останніми розробками індустрії моди і бажаннями споживачів, прагнучи до інклюзивності та різноманітності, сучасна мода відображає останні тренди, стилі і дизайн в одязі, а також аксесуарах і гримі. Аксесуари і грим, супроводжуючи людину протягом усієї історії та на всіх континентах, на подіумі є одними із важливих складників модного образу – варто згадати хоча б знамениту колекцію Christian Dior «Єгипет» (Spring-Summer 2004), до якої увійшли сукні у формі піраміди, гламурні мумії, на моделях були нагрудні знаки з бірюзи, коралів, срібла і золота, а також різьблені та відполіровані дерев'яні маски Тутанхамона та єгипетських богів, доповнені драматичним блискучим гримом. Зокрема, маска – це такий же елемент модного образу, як і аплікації, схожі на шпильки, що імітують пірсинг (Givenchy & Balmain), очі, інкрустовані дорогоцінними каменями (Simone Rocha і Kevin Germanier), райдужно-металеві аплікації (Giambattista Valli & KWK) та ін. Інший показовий приклад – колекція новозеландського лейбла Jarrad Godman, який у 2016 р. на подіумі Тижня моди в Новій Зеландії представив монохромні моделі у шарфах для обличчя, обмотаних навколо голови як панчохи, що повністю приховували обличчя. Це унаочнення філософської точки зору, згідно з якою, маска є частиною широкого спектру деперсоналізації – континууму змінених ідентичностей. Але, на відміну, наприклад, від сфери вищої освіти, де маска для обличчя розглядається не лише як атрибут навченої поведінки, що заважає ефективній комунікації та навчальним відносинам, а й як засіб деперсоналізації людей, у сучасній моді маска стала не тільки популярною, а незамінним штрихом, ознакою модного образу. У різні часи маска символізувала безпеку, протест, була уособленням театру і прагнення до задоволення тощо, тобто вказувала на певну ідентичність, тож мода підхопила можливість зробити з неї помітний і водночас корисний аксесуар, який залежно від контексту і приховує щось, і повідомляє. Вивчення досвіду використання маски і гриму у сучасній моді є вкрай цікавим і перспективним, оскільки вони відіграють важливу роль в індустрії моди, допомагаючи покращити і трансформувати зовнішній вигляд моделей і втілити бачення дизайнера в життя на подіумі, адже вдалий модний ансамбль – це більше, ніж просто добре підібране вбрання – це гармонійне поєднання одягу, аксесуарів і гриму, це критерій успіху ідеї дизайнера і відповідник тематиці колекції загалом.

Ступінь розробленості проблеми. Більшість праць українських науковців присвячено дослідженню різних аспектів моди. Зокрема, ці питання певною мірою висвітлюють М. Вороніна, Л. Дихнич, Р. Квасниця, І. Кущик, О. Лагода, Х. Лозинська, Ю. Легенький, О. Тканко, Н. Чупріна, О. Шандренко та ін. Дослідженню проблематики гриму присвячена доволі незначна кількість наукових праць сучасних українських вчених і практиків. На увагу заслуговують доробки Л. Дихнич, О. Проскурякової, В. Медведєвої, А. Шаркіної (Момчилової). Так, однією з перших грим почала вивчати В. Медведєва. Варто виокремити її працю «Феноменологічна сутність гриму як складного структурно-функціонального утворення», в якій авторка уточнює категорію «грим», досліджує його «як самостійний факт мистецтва, котрий володіє знаковою природою й низкою смислових функцій» [5; 165]. Утім, у своїх працях дослідниця осмислює значення гриму у театральній структурі, розглядає можливості сценічного гриму, техніки трансформації актора за допомогою гриму, сучасні технології використання гримерного мистецтва у створенні художнього образу на естраді тощо.

Грим як культурологічний об'єкт досліджує О. Проскурякова [10; 11]. Спроби вивчення гриму у контексті моди здійснюють Л. Дихнич і А. Шаркіна (Момчилова). Так, грим у Fashion-дизайні вперше досліджує у своїй дисертації «Грим у модних інноваціях XXI століття: художні засоби і технології» [13] А. Шаркіна (Момчилова). Це єдина праця, присвячена сучасним гримерним практикам у модних інноваціях. Загалом, дослідження А. Шаркіної (Момчилової) ґрунтуються на розумінні взаємозв'язку гриму з усіма складовими модного тематичного, святкового, сценічного, видовищного, рекламного образів. Дослідниця зосереджує також увагу на вивченні гримувальних практик у Fashion-індустрії, розглядає колір як образотворчий засіб гриму та інструмент прояву творчого потенціалу художника-гримера. В іншій праці «Грим у модних інноваціях» авторкою визначено сутність гриму як інструменту прояву творчого потенціалу гримера-візажиста в контексті модних інновацій XXI ст., охарактеризовано грим як «найяскравіший елемент образу» [6]. Дослідниця індустрії моди та краси Л. Дихнич у праці «Грим у подіумно-художньому образі» [2], вивчаючи сутність модного образу, розглядає грим як подіумний make-up та позиціонує його як образотворчу складову подіумно-художнього образу.

Маску більшість науковців розглядають у різних аспектах: А. Медведєва [4] досліджує її як феномен сценічного мистецтва артиста театру та естради, як елемент театральної культури; Чжао Цзюань [12] аналізує образ маски в оперному мистецтві; Ю. Пігель [7] – як засіб перевтілення; Л. Прокопович, О. Лопаків та Д. Солодкий [9] аналізують маску як культурний феномен у контексті застосування цифрових технологій та ін. Взаємозв'язок гриму з маскою на прикладах традицій Сходу та

Заходу, розглядаючи їх із точки зору образотворчого мистецтва, намагаються дослідити М. Шмагало і Г. Сянь [16]. Утім, автори аналізують художні особливості театрального гриму та його взаємозв'язок із маскою, більше акцентуючи увагу на впливові різних культурних традицій на мистецтво маски, проте, маска як феномен у Fashion-дизайні дослідниками не розглядається.

Отже, в сучасній історіографії є наукові праці з різних аспектів моди, гриму, маски, але це досить розрізнений матеріал, а безпосередньо питання констеляції, тобто взаємодії гриму, маски і моди не досліджене, що і спонукало до обрання теми статті.

Мета статті – з'ясувати роль і виявити особливості поєднання гриму і маски як образотворчих складових подіумно-художнього образу в сучасних презентаціях моди.

Виклад матеріалу дослідження. На думку Л. Дихнич, «індивідуальна творчість і експерименти з модним образом ґрунтуються на використанні не тільки різних матеріально-штучних оболонок, але і всіляких зовнішніх атрибутів новітніх модних тенденцій і їх складових: одягу, взуття, аксесуарів, макіяжу (гриму), зачіски і стилю поведінки» [2; 7]. В останні роки під час показів мод дизайнери Haute Couture все більше використовують і маски, вважаючи, що демонструвати своє справжнє обличчя вже не модно. Тому дуже часто у модних колекціях використовуються стильні маски, які разом із подіумним макіяжем, прикрасами, одягом, взуттям і аксесуарами допомагають дизайнерам створити феєрію найрізноманітніших образів, починаючи від природних, і закінчуючи екстравагантними, ексклюзивними (рис. 1).

Рис. 1. Приклади використання маски у колекціях от-кутюр
(<https://www.pinterest.com/pin/masks--10203536648527913/>)

Деякі дизайнери влаштовують навіть карнавали, зокрема Міланський тиждень моди відкрився 20 лютого 2019 р. маскарадом Gucci, підготовленим креативним директором Gucci Алессандро Мікеле, який представив «еклектичну колекцію Осінь-Зима 2019–2020, багату на кольорову гаму, дизайнерські рішення» [14]. Гаслом програми показу стала фраза «The mask as a cut between visible and invisible» («Маска – це межа між видимим і невидимим»). Тим самим А. Мікеле, поєднуючи маску, грим, одяг та аксесуари, намагався показати, як з їхньою допомогою можна створити екстравагантні образи. «В якості декору для цих речей дизайнер використовував схожі з цвяхами гострі довгі виступи або великі накладки для вух, які надавали моделям ельфійського вигляду» [14] (рис. 2).

Рис. 2. Milan Fashion Week, Gucci Masquerade (2019) [15]

Зі стилем такої маски гармоніював і подіумний грим, роль якого у цьому образі – бути непомітним на обличчі, створюючи ефект «без макіяжу»: світла тональна основа під макіяж, пастельні відтінки помади тощо. Оскільки маска, в основному, закривала верхню частину обличчя, то практично не використовувався макіяж очей. На рис. 3 наведено фото моделей колекції А. Мікеле у масках різних кольорів, форм та розмірів, які закривали обличчя частково або повністю, водночас гармоніювали із гримом, дизайнерським одягом та аксесуарами, створюючи неординарні образи.

Рис. 3. Milan Fashion Week, Gucci Masquerade (2019) (із колекції) [15]

Аналіз модних образів із застосуванням стильних масок свідчить про їхнє поєднання з подіумним гримом і прикрасами – деякі приклади цих образів наведено на рис. 4. Наприклад, прозора маска, прикрашена перлами, поєднана із блідо-рожевими тіннями і помадою такого ж відтінку, які вдало гармоніюють із м'ятним кольором волосся, створюючи ніжний ексклюзивний образ, доповнений намистом із перл (рис. 4-а). Інший приклад (рис. 4-б) – навпаки, це образ у яскравих теплих тонах: прикраси із золота у поєднанні з маскою, прикрашеною таким же золотом і дорогоцінним камінням, гармоніюють із відповідним гримом із використанням декоративної косметики яскравих кольорів у тон золота – бронзовий тон обличчя, темно-коричневі брови, коричневого кольору підводка очей, бронзово-коричневі тіні, помада матового відтінку червоного кольору тощо. Незвичайний модний образ представлений на рис. 4-в: грим виконано у теплих розових тонах, особливо цікавим є підводка очей і розова помада з нанесенням конфетті, як і на масці-окулярах; акцент на губи надає загадковості створеному образу.

Рис. 4-а.

<https://www.pinterest.com/pin/masks--10203536648527913/>

Рис. 4-б.

<https://www.pinterest.com/pin/286541595014325239/>

Рис. 4-в.

https://www.pinterest.com/b_s_hines/mask-for-fashion-show/

Рис. 4. Приклади констеляції маски, гриму і прикрас у моді.

Значні зміни у Fashion-індустрії відбулися під час пандемії COVID-19: закрилися бутики, відмінялися Тижні моди, дизайнери і навіть моделі змушені були працювати віддалено. Лише через півроку після початку пандемії дизайнери і кутюр'є зважилися на проведення заходів із моделями й гостями, але з певними обмеженнями. Наприклад, у вересні 2020 р. відбулися тижні моди у Лондоні,

Мілані та Парижі з напівпорожніми залами. З цього часу модним став тренд на маски: «одним із головних атрибутів нових модних колекцій стала маска. Дизайнери представили свої трендові аксесуари для обличчя зі стразами, дорогоцінним камінням і бахромою, під колір одягу і з незвичайними принтами [8]. Так, французька дизайнерка Марін Серре [3] одна із перших у лютому 2020 р. представила колекцію, в якій моделі вийшли на подіум у декоративних масках у тон одягу. Цікавим і незвичайним був образ з використанням прозорої маски, що закривала все обличчя, з промовистою назвою «захист проти забруднення повітря» (рис. 5).

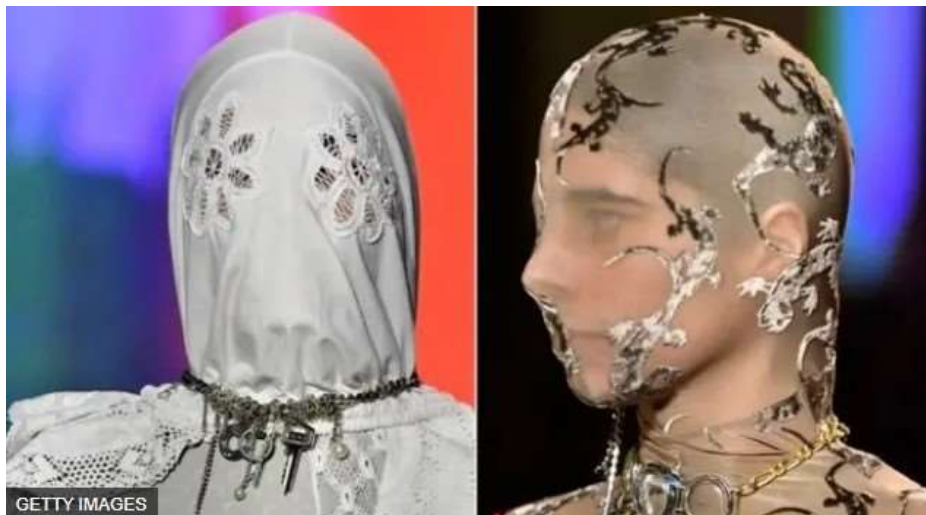

Рис. 5. Маски «захист проти забруднення повітря» (із колекції М. Серре, 2020) [3]

Пандемія коронавірусу спровокувала появу так званої «вірусної моди» [1] – головним аксесуаром на подіумах стали стильні дизайнерські маски для обличчя (приклад дизайнерської маски наведено на рис. 6).

Рис. 6. Дизайнерське рішення стильної маски для обличчя, Чехія, Прага, Національний музей, 2020
(<https://www.csmonitor.com/USA/Society/2020/0603/Face-masks-unleash-creativity-You-can-be-part-of-the-bigger-story>)

Наприклад, Філіп і Девід Блонд у своєму шоу для Blonds використовували маски, прикрашені дорогоцінним камінням та пір'ям [1] (рис. 7).

Рис. 7. Моделі у масках на показі Blonds (Нью-Йорк, Тиждень моди–2020) [1]

Багато дизайнерів наслідували їхній приклад, на показах яких на подіум виходили моделі із закритими або напівзакритими обличчями. Як свідчить Л. Дихнич, «останні кілька років на показі Givenchy демонструють маски з мережива з камінням і перлами, які візажисти споруджують на обличчях моделей не одну годину» [2]. Деякі маски у поєднанні з гримом, одягом і аксесуарами є справжнім витвором мистецтва (рис. 8).

Рис. 8. Маски для модних показів (https://www.pinterest.com/b_s_hines/mask-for-fashion-show/)

Варто зазначити, що із застосуванням стильних масок для обличчя під час пандемії COVID–19 змінилися і підходи до техніки нанесення подіумного гриму. Оскільки нижня частина обличчя була закрита маскою, акцент при гримуванні моделей робився на верхній частині обличчя, насамперед більш різноманітним став макіяж очей: графічні стрілки, велика різноманітність підводок, яскраві відтінки тіней – колірна гама під колір і форму маски і наявність прикрас, акцент на вії і брови, їхню форму і колір тощо. Застосування модних масок надало можливість дизайнерам більше експериментувати з абсолютно новими образами.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, подіумний грим і маска у поєднанні один з одним є складниками сценічної образності у сучасних модних презентаціях, це невіддільна складова Fashion-індустрії, втілення найнесподіваніших і найрізноманітніших дизайнерських рішень і водночас самодостатній вид мистецтва. Гримери (і візажисти), втілюючи інноваційні концепції на обличчях моделей, демонструючи широкий діапазон стилів: від сміливих авангардних творінь до витончених природних образів, самі по собі є законодавцями моди, прикладом для наслідування іншими митцями та ентузіастами індустрії краси та її споживачами. Гримери відіграють ключову роль у покращенні враження від модного показу, а їхні «твори» не тільки розширюють бачення дизайнера, але й представляють нові концепції і техніки, стаючи візуальним маніфестом майбутніх тенденцій в індустрії краси. Сміливий і нетрадиційний вибір гриму часто привертає увагу і закладає основу для майбутніх трендів.

Подальшого дослідження потребують питання ролі соціальних мереж у посиленні впливу гримерів в індустрії моди, а також трансформація безпосередньо роботи гримера через появу віртуальних програм для примірки та фільтри AR, завдяки яким гримери ознайомлюють користувачів із новими продуктами та стилями, формуючи їхнє уявлення про красу та моду.

Список використаної літератури

1. Вірусна мода: захисні маски стали головним аксесуаром на подіумах. *Bunddler*. 2020, 22 лют. URL: <https://www.bunddler.com/blog/post7680/details> (дата звернення: 15.02.2024).
2. Дихнич Л. П. Грим у подіумно-художньому образі. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. 2019. Vol. VII (34). Is 205. P. 7–9.
3. Коронавірус і Паризький тиждень моди: маски на подіумі та в залі. *BBC NEWS Україна*. 2020, 20 лют. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-51680822> (дата звернення: 10.03.2024).
4. Медведева А. О. Маска у сценічному мистецтві артиста театру та естради : дис. ... канд. мист. : спец. 26.00.01 – теорія та історія культури / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2012. 228 с.
5. Медведева В. В. Феноменологічна сутність гриму як складного структурно-функціонального утворення. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Напрям : мистецтвознавство*. Вип. 30. Рівне : РДГУ, 2019. С. 165–170.
6. Момчилова А. Грим у модних інноваціях. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. 2019. Vol. VII (34). Is 205. P. 15–17.
7. Пігель Ю. Феномен маски як засіб перевтілення (історико-теоретичний контекст). *Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності*. 2004. С. 227–231.
8. Польська А. Як 2020-й змінив світ моди: тренд на маски, домашні фотосесії та порожні обкладинки глянцею. *Oboz.ua*. 2020, 29 груд. URL: <https://news.obozrevatel.com/ukr/lady/fashion/yak-2020-j-zminiv-svit-modi-trend-na-maski-domashni-fotosesii-i-porozhni-obkladinki-glyantsyu.htm> (дата звернення: 05.03.2024).
9. Прокопович Л. В., Лопаків О. С., Солодкий Д. М. Маска як культурний феномен в контексті цифрових технологій. *The scientific heritage*. 2022. No. 82. Vol. 4. P. 11–14.
10. Проскуракова О. Гримувальне мистецтво в українському науковому дискурсі: історіографічний аналіз і перспективи культурологічного дослідження. *Питання культурології*. 2023. Вип. 42. С. 256–269.
11. Проскуракова О. В. Гримувальне мистецтво в контексті культурологічного вивчення: джерельна база дослідження. *Культурологічний альманах*. 2023. Вип. 4. С. 249–254.
12. Цзиюань Ч. Національно-стильові архетипи образу-маски в оперному мистецтві ХХ століття : дис. канд. мист. : спец. 17.00.03 – Музичне мистецтво / Одеськ. нац. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. Одеса, 2020. 185 с.
13. Шаркіна А. Г. Грим у модних інноваціях ХХІ століття: художні засоби і технології : дис. ... д-ра філософії : спец. 022 Дизайн / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2021. 206 с.
14. Gucci puts on masquerade catwalk as Milan Fashion Week opens. *Fashion Network*. 2019, Feb. 21. URL: <https://bg.fashionnetwork.com/news/Gucci-puts-on-masquerade-catwalk-as-milan-fashion-week-opens,1070522.html> (дата звернення: 20.03.2024).
15. Milan Fashion Week: Alessandro Michele intrigues as Gucci ‘masked ball’ opens Milan Fashion Week. *SCMP. Style*. 2019, Feb. 21. URL: <https://www.scmp.com/magazines/style/fashion-beauty/article/2187089/milan-fashion-week-alessandro-michele-intrigues-gucci> (дата звернення: 20.03.2024).
16. Shmagalo R., Xian H. The Art of the Mask and Make-up in the Traditions of the East and West: Artistic Features, Stylistics, Interrelationship. *Herança*. 2024. Vol. 7 (1). P. 100–112.

References

1. Virusna moda: zakhysni masky staly holovnym akseuarom na podiumakh. *Bunddler*. 2020, 22 liut. URL: <https://www.bunddler.com/blog/post7680/details> (data zvernennia: 15.02.2024).
2. Dykhnych L. P. Hrym u podiumno-khudozhnomu obrazі. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. 2019. Vol. VII (34). Is 205. R. 7–9.
3. Koronavirus i Paryzkyi tyzhdn mody: masky na podiumi ta v zali. *BBC NEWS Ukraina*. 2020, 20 liut. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-51680822> (data zvernennia: 10.03.2024).
4. Medvedieva A. O. Maska u stsenichnomu mystetstvi artysta teatru ta estrady : dys. ... kand. myst. : spets. 26.00.01 – teoriia ta istoriia kultury / Kyivskiy natsionalnyi universytet kultury i mystetstv. Kyiv, 2012. 228 s.
5. Medvedieva V. V. Fenomenolohichna sutnist hrymu yak skladnoho strukturno-funktsionalnoho utvorennia. *Ukrainska kultura: mynule, suchasne, shliakhy rozvytku. Napriam : mystetstvoznavstvo*. 2019. Vyp. 30. S. 165–170.
6. Momchylova A. Hrym u modnykh innovatsiiakh. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. 2019. Vol. VII (34). Is 205. R. 15–17.
7. Pihel Yu. Fenomen masky yak zasib perevtillennia (istoryko–teoretychnyi kontekst). *Aktualni filosofski ta kulturolohichni problemy suchasnosti*. 2004. S. 227–231.
8. Polska A. Yak 2020-y zminyv svit mody: trend na masky, domashni fotosesii ta porozhni obkladynky hliantsiu. *Oboz.ua*. 2020, 29 hrud. URL: <https://news.obozrevatel.com/ukr/lady/fashion/yak-2020-j-zminiv-svit-modi-trend-na-maski-domashni-fotosesii-i-porozhni-obkladinki-glyantsyu.htm> (data zvernennia: 05.03.2024).
9. Prokopovych L. V., Lopakov O. S., Solodkyi D. M. Maska yak kulturnyi fenomen v konteksti tsyfrovyykh tekhnolohii. *The scientific heritage*. 2022. No. 82. Vol. 4. R. 11–14.
10. Proskuriakova O. Hrymuvalne mystetstvo v ukrainskomu naukovomu dyskursi: istoriohrafichnyi analiz i perspektyvy kulturolohichnoho doslidzhennia. *Pytannia kulturolohii*. 2023. Vyp. 42. S. 256–269.
11. Proskuriakova O. V. Hrymuvalne mystetstvo v konteksti kulturolohichnoho vyvchennia: dzherelna baza doslidzhennia. *Kulturolohichniy almanakh*. 2023. Vyp. 4. S. 249–254.

12. Tszuiuan Ch. Natsionalno-stylovi arkhetypy obrazu-masky v opernomu mystetstvi KhKh stolittia : dys. kand. myst. : spets. 17.00.03 – Muzychne mystetstvo / Odeska natsionalna muzychna akademiia imeni A. V. Nezhdanovoi. Odesa, 2020. 185 s.
13. Sharkina A. H. Hrym u modnykh innovatsiakh XXI stolittia: khudozhni zasoby i tekhnolohii : dys. ... doktora filosofii : spets. 022 Dyzaïn / Kyivskiy natsionalnyi unversytet kultury i mystetstv. Kyiv, 2021. 206 s.
14. Gucci puts on masquerade catwalk as Milan Fashion Week opens. Fashion Network. 2019, Feb. 21. URL: <https://bg.fashionnetwork.com/news/Gucci-puts-on-masquerade-catwalk-as-milan-fashion-week-opens,1070522.html> (data zvernennia: 20.03.2024).
15. Milan Fashion Week: Alessandro Michele intrigues as Gucci 'masked ball opens Milan Fashion Week. SCMP. Style. 2019, Feb. 21. URL: <https://www.scmp.com/magazines/style/fashion-beauty/article/2187089/milan-fashion-week-alessandro-michele-intrigues-gucci> (data zvernennia: 20.03.2024).
16. Shmagalo R., Xian H. The Art of the Mask and Make-up in the Traditions of the East and West: Artistic Features, Stylistics, Interrelationship. *Herança*. 2024. Vol. 7 (1). P. 100–112.

MAKE-UP AND MASK AS FIGURATIVE CONSTELLATIONS OF MODERN FASHION PRESENTATIONS

Maliarchuk Kateryna – PhD student specialty 022 Design Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv

The article is devoted to make-up and masks as figurative constellations of modern fashion presentations, one of the important components of a fashionable image. It is emphasized that in modern fashion, the mask has become not just popular, but an irreplaceable touch, a sign of a fashionable image. It was noted that make-up and mask play an important role in the fashion industry, helping to improve and transform the appearance of models and bring the designer's vision to life on the catwalk. Concrete examples prove that a successful fashion ensemble is a harmonious combination of clothes, accessories and make-up, which is a criterion for the success of the designer's idea and corresponds to the theme of the collection in general. It is concluded that makeup artists play a key role in improving the impression of a fashion show, and their «works» not only expand the designer's vision, but also present new concepts and techniques, becoming a visual manifesto of future trends in the beauty industry.

Key words: make-up, mask, fashion, fashion shows, fashionable image, constellation.

UDC 7.017.4: 687.553.2

MAKE-UP AND MASK AS FIGURATIVE CONSTELLATIONS OF MODERN FASHION PRESENTATIONS

Maliarchuk Kateryna – PhD student specialty 022 Design Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv

The purpose of the article is to clarify the role and reveal the features of the combination of make-up and mask as visual components of the catwalk-art image in modern fashion presentations.

The methodology is based on the application of methods of analysis and synthesis, as well as abstraction and generalization.

Research results. The article emphasizes that in modern fashion, the mask has become not just popular, but an irreplaceable touch, a sign of a fashionable image. It was noted that make-up and mask play an important role in the fashion industry, helping to improve and transform the appearance of models and bring the designer's vision to life on the catwalk. Concrete examples prove that a successful fashion ensemble is a harmonious combination of clothes, accessories and make-up, which is a criterion for the success of the designer's idea and corresponds to the theme of the collection in general.

Scientific novelty. In the article, for the first time, make-up and mask are considered as inseparable visual components of the catwalk-artistic image in modern fashion presentations, in particular, it is pointed out the appeal of the mask to a certain identity, which enabled modern fashion to make it an irreplaceable accessory, which, depending on the context, both hides something and communicates. New data on the use of masks and make-up in various collections of global clothing brands have also been introduced into scientific circulation, emphasizing their importance as a tool for realizing the designer's idea on the catwalk and a criterion for the collection's success.

Key words: make-up, mask, fashion, fashion shows, fashionable image, constellation.

Надійшла до редакції 3.05.2024 р.

УДК 7.012:766

ТРИВИМІРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ

Стрельчук Максим Сергійович – аспірант,
Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ,
<https://orcid.org/0009-0001-9914-3794>
DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmpk.v48i.825>
maximile@ukr.net

Досліджено особливості 3D-моделювання як одного з провідних трендів сучасного графічного дизайну. Підтверджено доцільність використання програмного забезпечення для 3D-дизайну в галузі графічного дизайну.